

II.3 Závislá práce

Zákoník práce vymezuje pojem „závislá práce“ (§ 2, § 3). Jde o práci, která je vykonávána:

- ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance,
- jménem zaměstnavatele,
- podle pokynů zaměstnavatele,
- výlučně osobně zaměstnancem.

Výše uvedené jsou tzv. znaky závislé práce. Závislá práce přitom musí být vykonávána:

- za mzdu, plat nebo odměnu za práci,
- na náklady zaměstnavatele,
- na odpovědnost zaměstnavatele,
- v pracovní době,
- na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.

Výše uvedené jsou podmínky, za nichž musí být závislá práce vykonávána.

Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu podle zákoníku práce, není-li upravena zvláštními právními předpisy (např. zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Základním pracovněprávním vztahem je pracovní poměr nebo právní vztah založený některou z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti).

Výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah je považován za nelegální práci a oběma účastníkům v tomto případě hrozí pokuta za přešůpek nebo správní delikt podle ustanovení § 139 odst. 1 písm. c), § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.